

## บทที่ ๓

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบวิธีวิจัยเป็นแบบผสม (Mixed Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

#### ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### ๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่พักอาศัยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๑๔,๖๐๓ คน และจะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๕ คน คือ

|                 |            |                                  |
|-----------------|------------|----------------------------------|
| ๑) นางเบญจวรรณ  | เปรมประยูร | นายกเทศมนตรีเมืองกาญจนบุรี       |
| ๒) นายไพศาล     | เปรณาวิน   | นายกเทศมนตรีตำบลแก่งเสี้ยน       |
| ๓) นายประพันธ์  | เหลื่องทอง | นายกเทศมนตรีตำบลลาดหญ้า          |
| ๔) นายปัญญา     | สัตยกาญจน์ | นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัว          |
| ๕) นายจิรศักดิ์ | พรหมชนา    | ปลัดเทศบาลตำบลปากแพรก (รักษาการ) |
| ๖) นายวิชณุ     | บุญรัตน์   | นายกเทศมนตรีตำบลท่ามะขาม         |

|                      |              |                                     |
|----------------------|--------------|-------------------------------------|
| ๗) นายสมชาย          | ฟักทอง       | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน |
| ๘) นายนิติ           | พงษ์โชติ     | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว    |
| ๙) นายชูชาติ         | เสื่อสำน     | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า    |
| ๑๐) นายนคร           | ว่องวณิชชากร | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังดั่ง    |
| ๑๑) นางสาวปภัสรณ์ภัส | แดงกุล       | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดา  |
| ๑๒) นายพิศิษฐ์       | เขาล้ำทอง    | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้า   |
| ๑๓) นายธนาสิทธิ์     | จันทร์โสม    | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสำโรง  |
| ๑๔) นายประสาน        | สงวนพันธ์    | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า   |
| ๑๕) นายรุ่ง          | คมขำ         | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังเย็น    |

### ๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Simple Random Sampling) มาจากผู้สูงอายุที่พักอาศัยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) <sup>๑</sup> ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๕ คน ดังตารางที่ ๓.๑ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

| ลำดับ | เทศบาล / อบต.        | ประชากร (คน) | กลุ่มตัวอย่าง (คน) |
|-------|----------------------|--------------|--------------------|
| ๑     | เทศบาลเมืองกาญจนบุรี | ๑,๔๘๐        |                    |
| ๒     | เทศบาลปากแพรก        | ๕๔๐          |                    |
| ๓     | เทศบาลท่ามะขาม       | ๘๑๐          |                    |
| ๔     | เทศบาลแก่งเสี้ยน     | ๕๔๙          |                    |
| ๕     | เทศบาลหนองบัว        | ๒,๐๗๖        |                    |
| ๖     | เทศบาลลาดหญ้า        | ๑,๕๐๒        |                    |
| ๗     | อบต. แก่งเสี้ยน      | ๕๒๐          |                    |
| ๘     | อบต. ลาดหญ้า         | ๕๓๐          |                    |
| ๙     | อบต. วังดั่ง         | ๑,๓๔๑        |                    |
| ๑๐    | อบต. ช่องสะเดา       | ๑,๐๒๑        |                    |
| ๑๑    | อบต. หนองบัว         | ๔๐๕          |                    |

<sup>๑</sup> Krejcie, R.V., and Morgan D.W., **Determining Sample Size for Research Activities**. (Psychological measurement, 1970), p. 670-610, อ้างใน สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, **ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์**, (๒๕๓๔), หน้า ๑๗๖ - ๑๗๗.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

| ลำดับ       | เทศบาล / อบต.  | ประชากร (คน) | กลุ่มตัวอย่าง (คน) |
|-------------|----------------|--------------|--------------------|
| ๑๒          | อบต. หนองหญ้า  | ๙๑๙          |                    |
| ๑๓          | อบต. เกาะสำโรง | ๘๓๘          |                    |
| ๑๔          | อบต. วังเย็น   | ๑,๓๒๙        |                    |
| ๑๕          | อบต.บ้านเก่า   | ๗๔๓          |                    |
| รวมทั้งสิ้น |                | ๑๔,๖๐๓       | ๓๗๕                |

### ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

#### ๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑) ศึกษานโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔) สร้างเครื่องมือการวิจัย

๕) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability)

๗) นำเครื่องมือที่ได้จากการไปทดลองแจก (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน ๓๐ ชุด มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๙) รวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์

#### ๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่องนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้ระเบียบวิธี

๑. แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

**ตอนที่ ๑** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน ๕ ข้อ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

**ตอนที่ ๒** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีจำนวน ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านทาน ๒) ด้านปิยวาจา ๓) ด้านอัตถจริยา และ ๔) ด้านสมานัตตตา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนน<sup>๒</sup> ดังนี้

๕ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

๔ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก

๓ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง

๒ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย

๑ คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

**ตอนที่ ๓** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรีมีลักษณะเป็นแบบสอบถามที่เป็นปลายเปิด (Open Ended Question) ให้เลือกตอบแบบเสรี

๒. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

**ตอนที่ ๑** แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

**ตอนที่ ๒** แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

### ๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

<sup>๒</sup> ชูติ ระบอบ และคณะ, *ระเบียบวิธีวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

๑. แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑.๑ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๑.๒ หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่

- |                            |              |
|----------------------------|--------------|
| ๑) พระมหาสม กลยาโณ, ดร.    | อาจารย์ประจำ |
| ๒) ผศ.ดร.กิตติทัศน์ ผกาทอง | อาจารย์ประจำ |
| ๓) ผศ.ดร.ชัยยงค์ ชีโนกุล   | อาจารย์พิเศษ |
| ๔) รศ.นงลักษณ์ วัฒนสิงห์   | อาจารย์พิเศษ |
| ๕) อาจารย์ผดุงทอง วรรณทอง  | อาจารย์ประจำ |

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่ามากกว่า ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๑.๓ หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งพักอาศัยอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)<sup>๓</sup> ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๑๕

๑.๔ นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริง ที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

๒. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

๒.๑ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒.๒ นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

---

<sup>๓</sup> สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท จูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๒.๓ นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตาม เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

### ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

#### ๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

๑) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนนายกเทศบาลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

๒) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามจำนวน ๓๗๕ ฉบับ ไปแจกผู้สูงอายุที่พักอาศัยอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมด จำนวน ๓๗๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

๓) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

#### ๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๕ ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ ได้แก่

|                 |            |                                     |
|-----------------|------------|-------------------------------------|
| ๑) นางเบญจวรรณ  | เปรมประยูร | นายกเทศมนตรีเมืองกาญจนบุรี          |
| ๒) นายไพศาล     | เปรมาวิน   | นายกเทศมนตรีตำบลแก่งเสี้ยน          |
| ๓) นายประพันธ์  | เหลื่องทอง | นายกเทศมนตรีตำบลลาดหญ้า             |
| ๔) นายปัญญา     | สัตยกาญจน์ | นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัว             |
| ๕) นายจิรศักดิ์ | พรหมชนา    | ปลัดเทศบาลตำบลปากแพรก (รักษาการ)    |
| ๖) นายวิชณุ     | บุญรัตน์   | นายกเทศมนตรีตำบลท่ามะขาม            |
| ๗) นายสมชาย     | พิภทอง     | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน |
| ๘) นายนิติ      | พงษ์โชติ   | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว    |
| ๙) นายชูชาติ    | เสื่อสำน   | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า    |
| ๑๐) นายนคร      | ว่องวณิชกร | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังดัง     |

|                           |                                    |
|---------------------------|------------------------------------|
| ๑๑) นางสาวปัทมสรณ์ งามกุล | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดา |
| ๑๒) นายพิศิษฐ์ เขาล้าทอง  | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้า  |
| ๑๓) นายธนาสิทธิ์ จันทโรสม | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสำโรง |
| ๑๔) นายประสาน สงวนพันธ์   | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า  |
| ๑๕) นายรุ่ง คมขำ          | นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังเย็น   |

๒) นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกไปทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๕ ท่าน ในช่วงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ รวมเป็นระยะเวลา ๒๘ วัน

๓) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

### ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาระดับความพึงพอใจต่อนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตามหลักธรรมสังคหวัตถุ ๔ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีที่มีตัวแปรต้นไม่เกิน ๒ กลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีที่มีตัวแปรต้นตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่า มีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการโดยวิธีการแอลเอสดี (Least Significant Difference ; LSD)

เกณฑ์การพิจารณาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็น ๕ ระดับ<sup>๔</sup> ดังนี้

| ช่วงค่าเฉลี่ย    |             | การแปลความหมาย      |            |
|------------------|-------------|---------------------|------------|
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ | ๔.๕๑ – ๕.๐๐ | กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ | มากที่สุด  |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ | ๓.๕๑ – ๔.๕๐ | กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ | มาก        |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ | ๒.๕๑ – ๓.๕๐ | กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ | ปานกลาง    |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ | ๑.๕๑ – ๒.๕๐ | กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ | น้อย       |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ | ๑.๐๐ – ๑.๕๐ | กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ | น้อยที่สุด |

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการเขียนเป็นความถี่ และร้อยละ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

**๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview)** ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques) มีวิธีการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

#### วิธีการวิจัยคุณภาพ

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒) นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

๓) นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มาทำการปรับแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

๔) ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเรียนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๕ ท่าน

๕) นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกไปทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๕ ท่าน ในช่วงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

<sup>๔</sup> ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.